

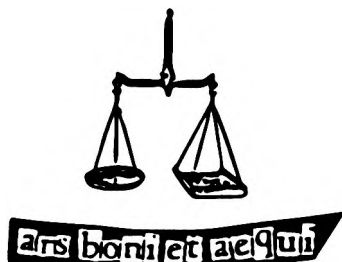
CZASOPISMO PRAWNO-HISTORYCZNE

**INSTYTUT HISTORII POLSKIEJ AKADEMII NAUK
WYDZIAŁ PRAWA I ADMINISTRACJI
UNIwersYTETU IM. ADAMA MICKIEWICZA**

**CZASOPISMO
PRAWNO-HISTORYCZNE**

TOM LIII-ZESZYT 1

2001

POZNAŃ 2001

KOMITET REDAKCYJNY

Andrzej Ajnenkiel, Juliusz Bardach, Jan Baszkiewicz, Stanisław Grodziski, Hubert Izdebski, Artur Korobowicz, Krzysztof Krasowski, Bogdan Lesiński, Adam Lityński, Henryk Olszewski (redaktor), Kazimierz Orzechowski, Stanisław Piąza, Zygfryd Rymaszewski, Stanisław Salmonowicz, Janusz Sondel, Katarzyna Sójka-Zielińska, Wacław Uruszczak, Maria Zabłocka

Na język francuski tłumaczył Wacław Uruszczak

Adres redakcji:
ul. Św. Marcin 90, Collegium Iuridicum, 61-809 Poznań
tel. (061) 8536 251 wewn. 208

108

Adres Wydawnictwa:
Przedsiębiorstwo Wydawnicze Ars boni et aequi
ul. Zakręt 26 m. 4, 60-351 Poznań
tel. (061) 8688-323, tel./fax 8671-827

Printed in Poland

ISSN 0070-2471

Druk: ABEDIK - Poznań

SPIS TREŚCI — TABLE DES MATIÈRES

Tom LIII — Zeszyt 1

Stanisław Grodziski, Henryk Olszewski, Środowisko historycznoprawne w Polsce (1991-2000) <i>Le milieu des historiens du droit en Pologne (1991-2000)</i>	9
Nauki historycznoprawne na Wydziałach Prawa i Administracji. Struktury – kadra – kierunki badań – dydaktyka (Opracowała Krystyna Sikorska-Dzięgielewska)	33

I. ROZPRAWY — ARTICLES

Marta Romanowska, Uposażenie wójtów dziedzicznych miast Małopolski w XIV-XV w. <i>La dotation des maires héréditaires dans les villes de la Petite Pologne aux XIVe et XVe siècles</i>	71
Agnieszka Teterycz, Małopolska w ustroju Polski Piastowskiej ze szczególnym uwzględnieniem terytorium sandomierskiego <i>Le statut de la Petite Pologne, en particulier le territoire de Sandomierz, dans l'organisation de la Pologne des Piastes</i>	93
Michał Pietrzak, Wolność sumienia i wyznania w Polsce. Tradycja i współczesność <i>La liberté de conscience et de religion en Pologne. La tradition et la contemporanéité</i>	117
Wojciech Witkowski, Aleksander This i Jan Kanty Wołowski – wybitni prawnicy Królestwa Polskiego <i>Alexandre This et Jan Kanty Wołowski – juristes éminents à époque du Royaume de Pologne</i>	141

II. PRACE DROBNE I MATERIAŁY – MISCELLES

Franciszek Longchamps de Bériet, Niektóre przykłady nadużycia prawa w rzymskim prawie prywatnym: władza ojcowska	159
Kazimierz Baran, Małgorzata Małek, Kinga Szczurek, Z dziejów angielskich <i>defences</i> : obrona konieczna i stan wyższej konieczności	169

VI

Wojciech Organiściak, Ze studiów nad reformą prawa wojskowego za czasów Stanisława Augusta	177
Marek Krzymkowski, Kształtowanie się nowoczesnej magistratury w okresie Księstwa Warszawskiego	201
Grzegorz Zamoyski, Prawne podstawy funkcjonowania komunalnych kas oszczędności na ziemiach polskich w okresie zaborów	213
Maksymilian Stanulewicz, Uwagi o polskim państwie podziemnym w latach 1863-1864	231
Arkadiusz Bereza – Grzegorz Smyk, Stanowisko prawne urzędników administracyjnych i sądowych w Królestwie Polskim po powstaniu styczniowym	245
Andrzej Dziadzio, Ochrona praw i wolności obywatelskich w austriackiej monarchii konstytucyjnej (1867-1914)	263
Małgorzata Materniak-Pawłowska, Struktura polskich sądów powszechnych w latach 1917-1928	275
Dariusz Szpoper, Działalność ministra sprawiedliwości Aleksandra Meysztowicza w latach 1926-1928	285
Dorota Malec, Pojęcie interesu publicznego w polskiej ustawie o ochronie przyrody z 10 marca 1934 r.	315
Andrzej Wrzyszczyk, Z działalności niemieckiego Sądu Specjalnego w Radomiu w latach 1939-1945	327

III. ARTYKUŁY RECENZYJNE – ARTICLES CRITIQUES

Adam Lityński, Długa droga kodyfikowania prawa cywilnego w Polsce. W związku z książką Leonarda Górnickiego, <i>Prawo cywilne w pracach Komisji kodyfikacyjnej Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1919-1939</i> , Wrocław 2000	343
--	-----

IV. RECENZJE I NOTY RECENZYJNE – COMPTES RENDUS ET NOTES CRITIQUES

I. Nėkrosius, V. Nėkrosius, S. Vėlyvis, <i>Romėnu teisė</i> , 1999 (Anna Pikulska-Robaszkiewicz)	361
Antoine Leca, <i>La gėnėse du droit. Essai d'introduction historique au droit</i> , 2000 (Stanisław Salmonowicz)	362
Louis Carlen, <i>Orte, Gegenstānde, Symbole kirchlichen Rechtslebens. Eine Einfėhrung in die kirchliche Rechtsarchāologie</i> , 1999 (Andrzej Gulczyński)	363
Historia prawa, proces i wymiar sprawiedliwoŹci w Źwietle źrėdeł. Wybėr i opracowanie Andrzej Dziadzio i Dorota Malec, 2000 (Jerzy Walachowicz)	368
Recht – Idee – Geschichte. Beitrāge zur Rechts- und Ideengeschichte fėr Rolf Lieberwirth anlāblich seines 80. Geburtstages. Hrsg. von Heiner Lėck und Berndt Schildt, Bėhlau Verlag, Kėln – Weimar – Wien 2000 (Henryk Olszewski)	370
Alois Riklin, Niccolė Machiavellego, <i>Nauka o rządzieniu</i> . Tłum. H. Olszewski, 2000 (Jerzy W. Ochmański)	371
Wacław Zarzycki, <i>Temida sejmowa. Z dziejėw sądu sejmowego w Polsce przedrozbiorowej</i> , 2000 (Marek Walaszek)	372
Eric Gojosso, <i>Le concept de rėpublique en France (XVIe– XVIIIe siėcle)</i> , 1998 (Stanisław Salmonowicz)	376
Rita Sailer, <i>Untertanenprozesse vor dem Reichskammergericht. Rechtsschutz gegen die Obrigkeit in der zweiten Hālfte des 18. Jahrhunderts</i> , 1999 (Henryk Olszewski)	378

Anna Grześkowiak-Krwawicz, <i>O formę rządu czy o rząd dusz. Publicystyka polityczna Sejmu Czteroletniego</i> , 2000 (Wojciech Organiściak)	379
Antoine Agostini, <i>La pensée politique de Jacques-René Hébert (1790–1794)</i> , 1999 (Stanisław Salmonowicz)	381
Peter Collin, „Wächter der Gesetze” oder „Organ der Staatsregierung”? <i>Konzipierung, Einrichtung und Anleitung der Staatsgewaltschaft durch das preußische Justizministerium von den Anfängen bis 1860</i> , 2000 (Henryk Olszewski)	382
Arkadiusz Jacek Goclon, „Polska na królu pruskim zdobyta”. <i>Ustrój, administracja i sądownictwo doby Komisji Rządzącej w 1807 r.</i> , 1999 (Paweł Cichoń)	383
Dariusz Szpopier, <i>Sukcesorzy Wielkiego Księstwa. Myśl polityczna i działalność konserwatystów polskich na ziemiach litewsko-białoruskich w latach 1904–1939</i> , 1999 (Maria Zmierzczak)	386
Dziennik Polskiego Sejmu Dzielnicowego w Poznaniu 3–5 grudnia 1918 r. Wyd. Bogusław Polak, 1999 (Andrzej Gulczyński)	390
Waldemar Kozyra, <i>Urząd Wojewódzki w Lublinie w latach 1919–1939</i> , 1999 (Jerzy Walachowicz)	393

V. KRONIKA – CHRONIQUE

Ogólnopolski Zjazd Katedr, Historycznoprawnych w Ustroniu, 17–20 IX 2000 r. (Róża Dembska – Ewaryst Kowalczyk)	397
Jubileusz Profesora Ludwika Łysiaka (Zdzisław Zarzycki)	400
Wysokie wyróżnienie dla Profesora Wiesława Litewskiego (Janusz Sondel)	406
X Convegno Internazionale di Diritto Romano w Copanello, 3–10 VI 2000 r. (Witold Wołodkiewicz)	406
Konferencja międzynarodowa: Rzymskie korzenie prawa w Europie (Ewa Dziuban) ..	411
Kolokwium habilitacyjne dra Tomasza Kruszewskiego (Leonard Górnicki)	411
Nowe czasopismo: „Prawo – Administracja – Kościół” (Henryk Olszewski)	412
Z życia Towarzystwa Biblioteki Słuchaczy Prawa (Róża Dembska)	414
Posiedzenie Komitetu Redakcyjnego „Czasopisma Prawno-Historycznego”	415

WSPÓŁPRACOWNICY ZESZYTU I

Kazimierz Baran (Kraków)	Anna Pikulska-Robaszkiewicz (Łódź)
Arkadiusz Bereza (Lublin)	Marta Romanowska (Lublin)
Paweł Cichoń (Kraków)	Stanisław Salmonowicz (Toruń)
Róża Dembska (Poznań)	Krystyna Sikorska-Dzięgielewska (Poznań)
Andrzej Dziadzio (Kraków)	Grzegorz Smyk (Lublin)
Ewa Dziuban (Warszawa)	Janusz Sondel (Kraków)
Leonard Górnicki (Wrocław)	Maksymilian Stanulewicz (Poznań)
Stanisław Grodziski (Kraków)	Kinga Szczurek (Kraków)
Andrzej Gulczyński (Poznań)	Dariusz Szpoper (Gdańsk)
Ewaryst Kowalczyk (Poznań)	Agnieszka Teterycz (Słupsk)
Marek Krzymkowski (Poznań)	Wacław Uruszczak (Kraków)
Adam Lityński (Katowice)	Jerzy Walachowicz (Poznań)
Franciszek Longchamps de Bérier (Warszawa)	Marek Walaszek (Szczecin)
Dorota Malec (Kraków)	Wojciech Witkowski (Lublin)
Małgorzata Małek (Kraków)	Witold Wołodkiewicz (Warszawa)
Małgorzata Materniak-Pawłowska (Poznań)	Andrzej Wrzyszczyk (Lublin)
Jerzy W. Ochmański (Poznań)	Grzegorz Zamojski (Rzeszów)
Henryk Olszewski (Poznań)	Zdzisław Zarzycki (Kraków)
Wojciech Organiściak (Katowice)	Maria Zmierzak (Poznań)
Michał Pietrzak (Warszawa)	